

Simona Levi: “Els Pujol han salvat part de la fortuna gràcies a la cúpula d’Hisenda”

Simona Levi (Torí, 1966) és una activista 24 hores i artista multidisciplinària. Li van posar Simona per Simone de Beauvoir. Prové d'una família d'intel·lectuals d'esquerres, entre els quals hi havia Primo Levi, autor de 'Si això és un home'. El 1990 va aterrar a Barcelona. Avui, des d'un local sense llum però amb ordinadors portàtils del barri del Raval, intenta fer la revolució global. Creu que Internet representa "un canvi de paradigma" per a qualsevol persona que vulgui canviar la seva societat. Trajectòria política impossible de resumir: des de les lluites estudiantils a l'època de la crisi de la Fiat fins a fundar el Partit X. Propera estació: el Grup de Treball contra la Corrupció a Catalunya.

Sergi Picazo

Després de l'[escàndol de Swissleak](#), vas arribar a dir en una entrevista a [Vilaweb](#): “Els periodistes no tindran mai la llista Falciani completa”. Per què?

Perquè ell mateix m’ho va dir després de la filtració. Ell no era gaire favorable a la publicació de la llista de defraudadors fiscals. Som molt amics amb l’Hervé, però ell és una persona molt especial que no pot dir tot el que sap. De tota manera, ell sempre veu el got mig ple, fins i tot en situacions difícilíssimes.

Per què no vol Falciani que es filtri la llista de defraudadors fiscals a la ciutadania?

Hi ha un equilibri difícil entre el criteri d’eficàcia en la lluita contra la corrupció i el criteri de transparència total. Transparència és una paraula de moda. Totes les paraules de moda tenen un problema en els matisos. No s’ha de portar tot a l’extrem. A Anglaterra van carregar-se la transparència publicant fins a l’última factura, despesa o tiquet d’un diputat. Per saber com gasta els diners un diputat, ara tens un llibre de 1.000 pàgines de manera que fa impossible saber allò més important. Podríem filtrar la llista i deixar que passés qualsevol cosa. O fer-la sevir amb eficàcia: amb efecte sorpresa, enxampant el delicte i, després, fent-ho públic. Això és el que fem nosaltres amb la [Bústia X](#). Guardem informació, la gestionem, la treballem i després la fem pública.

“La primera vegada que em va detenir la policia tenia 14 anys. Era a Torí, en l’època del final de la Fiat i les lluites obreres”

Quan comença Simona Levi a furgar en les escombraries de la corrupció com a activista?

La meva lluita d’activista ve de lluny. Pensa que la primera vegada que em va detenir la policia tenia

14 anys! I avui en tinc 48. Jo vivia a Torí, en l'època del final de la Fiat i les lluites obreres, i venia d'una família activista intel·lectual. Vaig començar a militar en temes de dones i, després, d'habitatge. Jo venia de l'esquerra clàssica i l'assemblea, de classe mitjana i intel·lectual, del nord d'Itàlia, però tot va canviar per mi l'any 2006 amb Internet. Aleshores intentàvem canviar l'esperit avorrit que sempre tenien les esquerres. Fèiem teatre, accions, estàvem al moviment antiglobalització, vam fer la campanya de [Yomango](#) i col·laborava amb la gent de [V de Vivienda](#). Aleshores vaig fer un vídeo contra el 'mobbing' per a un espectacle i el vam penjar a YouTube. Va ser un escàndol. Però La Caixa va demanar a YouTube censurar-lo per una qüestió de 'copyright'. Aquí vaig veure que passava alguna cosa estranya. Vaig ficar-me dins Internet i vam canviar la nostra manera d'actuar com a activistes. Internet ho va canviar tot.

Sí? Estàs segura d'això del poder de les xarxes?

Internet és una eina. Però per mi és molt més important la filosofia d'Internet. El treball en xarxa. Treballar partint de la construcció i no de la ideologia. La teoria del 'doisme', del verb 'to do', el fer coses. Aconsegüim victòries molt més presents i a curt termini. Tenim estructures de guerrilla molt més eficaces.

“Internet ho canvia tot. No es tracta de fer un 'trending topic' i ja està. És un canvi de paradigma”

Internet és una revolució o un fi en si mateixa... Però per fer què?

És només una eina. Com la impremta. Aleshores, la impremta ha servit a les revolucions o als canvis socials?

El primer llibre de masses gràcies a la impremta va ser la Bíblia.

Exacte! Es pot fer servir per fer propaganda del cristianisme però també per publicar llibres revolucionaris. A les fàbriques europees de finals del segle XIX es repartien pamflets impresos tot i que potser només un 10% dels obrers sabia llegir. Però el mitjà escrit és una via excel·lent per arribar a algú que no sap llegir. Perquè, al seu costat, a la fàbrica o a la família, sempre hi ha algú que sap llegir i l'hi llegeix. Això feia multiplicar el missatge. Amb Internet passa el mateix. Potser l'àvia no té Facebook, però li arriba el que es penja a Facebook perquè li ho explica la seva néta. És la primera vegada des de la impremta que tenim una eina per fer la revolució que ens dona tot el camp per córrer. No es tracta de fer un 'trending topic' i ja està. És un canvi de paradigma.

“Els poders fàctics intentaran quedar-se Internet com ja han fet amb la ràdio o la televisió”

Què en penses, però, dels “revolucionaris de Facebook” que criticava al [programa 'Salvados'](#) el sindicalista francès Édouard Martin?

L'important, per a nosaltres, no és Internet en si mateixa, sinó la filosofia d'Internet. Internet és tres coses: primer, és una eina —com pot ser la impremta, ja va bé, però depèn del seu ús—; segon, és un camp de batalla, és important apropiari-nos l'eina, ha de ser un servei públic, ha de ser neutral i tothom hi ha de tenir accés, ja que els poders fàctics intentaran quedar-se-la com ja han fet amb la ràdio o la televisió, i tercer, Internet descentralitza, redistribueix informació i desintermedia, és a dir, elimina els intermediaris: abans un periodista per informar necessitava una estructura de mitjà

de comunicació molt gran —normalment, molts diners— per arribar a la majoria de la població, i avui, en canvi, no és tan necessari. Això és l'important. Internet dóna més espai que mai a la contrainformació tot i que la televisió segueixi sent el mitjà més potent. El poder està en xarxa. Abans estava 100% centralitzat. El que nosaltres hem fet amb [15MpaRato](#) no es podria haver fet sense Internet: aconseguir la pasta, fer arribar el nostre missatge i generar un relat alternatiu al de Bankia.

És cert que a Internet és igual de fàcil teclejar l'adreça web d'[Elcritic.cat](#) que la de '[The New York Times](#)'. Però creure que tenim les mateixes oportunitats és una ficció. L'hegemonia ideològica la té 'The New York Times' i no CRÍTIC. Fa Internet una falsa sensació de democràcia?

No. És una millora. El mal triomfa, però el bé avança. Ara la cosa està una mica millor. Si poses a Google la paraula 'hipoteca', surt entre els primers 30 resultats la PAH al costat de les hipoteques del Santander o del BBVA.

"La por de la nostra pròpia llibertat és el que permet continuar a aquest règim de neofeixisme postmodern tou"

Internet és anònima i col·lectiva però també individual i egocèntrica.

És una gran lluita filosòfica i política. El sistema xarxa ha proposat una filosofia a Internet amb milers de nodes independents en lloc d'un sòl nucli —que abans era Déu, el partit, la família— del qual depenen tots els nodes d'una societat. La xarxa es basa en el fet que, malgrat que un node sigui tombat per un atac aeri nuclear, la resta aguantaran. Aquesta idea ens permet entendre que tots som fonamentals i tots prescindibles. És important el reconeixement que tot el que passa ho fa la ciutadania organitzada, i no ho fa només el partit, el Govern o l'Església. Quan s'estudien els Big Data, es diu que hi ha tres tipus de soroll: el marró, el rosa i el blanc.

...?

Hi ha el soroll blanc, que seria com allò de molt soroll per a no-res. Moments de molta emoció, de molta gent fent moltes coses alhora però que no té una continuïtat, ni un projecte, ni una capacitat transformadora eficaç. Protestem per tot, però som incapaços de construir. Hi ha el soroll marró, que seria com els partits polítics. Un lideratge fort i molts 'fanboys' darrere, amb un únic discurs, lineal. Hi ha molt poca emoció, una direcció molt clara però poca capacitat de transformació. Els líders prenen la responsabilitat, però no hi ha res que ho sustenti. I hi ha el soroll rosa. La combinació de molts actors socials que assumeixen responsabilitats, tenim relació d'adult a adult i creem soroll que té continuïtat perquè estan coordinats en xarxa. El soroll rosa hauria de ser el futur de la humanitat. La responsabilitat fa molta por, però dóna molta satisfacció. La por de la nostra pròpia llibertat és el que permet continuar a aquest règim de neofeixisme postmodern tou.

En la lluita contra la corrupció, el nou [Grup de Treball Anticorrupció](#) seria soroll rosa?

Sí! El Grup de Treball aposta per un activisme en xarxa contra la corrupció aprofitant que a Catalunya ja hi havia moltes organitzacions treballant-hi. No estem per unir-nos, sinó per federar competències. Gent d'Xnet, de la CUP, de la FAVB, de 'CafèambLlet'... coordinen forces per tirar endavant investigacions i projectes contra la corrupció.

"Molta gent ja ens està fent arribar informació interessant al Grup de Treball

Algú ha d'estar preocupat per la feina del Grup Anticorrupció?

Tots. Molta gent ja ens està fent arribar informació interessant.

Ho sabem ja tot dels Pujol o de Bárcenas?

El que és clar de l'assumpte Pujol és que la posada en escena de l'autoinculpació no va ser gens improvisada. Pujol és una persona bastant intel·ligent. La qüestió clau no era tot aquest teatre de demanar perdó i flagel·lar-se en públic, gairebé com si fossin uns dibuixos animats tipus 'Heidi'. No sabem tot el que hi ha al darrere. Però el que sí sabem és que aquesta gestualització tapa els moviments de diners. Els Pujol han aconseguit salvar una part de la fortuna gràcies a l'ajuda de la cúpula de l'Agència Tributària. Tota la família Pujol va poder fer una declaració de renda complementària al juliol. Jo em faig una pregunta sobre la seqüència dels fets: Oleguer Pujol s'acull a l'amnistia fiscal de Montoro; quan t'acollies, si tenies diners en paradisos fiscals, Hisenda et feia una inspecció fiscal, no?; però... dos anys després només hi ha una investigació fiscal a un membre de la família! Això podria haver permès que els diners s'evaporin? Tot això va passar enmig de la cortina de fum dels atacs i contraatacs entre Pujol i l'Estat.

La vostra experiència del Partit X, amb Hervé Falciani al capdavant, no va reeixir. En què us vau equivocar?

Nosaltres vam tenir una reunió a Barcelona amb Pablo Iglesias just abans que llancés Podem per presentar-se a les eleccions europees quan el Partit X ja portava mesos treballant. I nosaltres li vam preguntar: "Però, et trauran de la televisió?". I ell va dir: "No, no. No me'n trauran. Això ja està parlat". Nosaltres, fins aleshores, anàvem bé i anàvem creixent. Qui decideix qui és escollit o no és la televisió. Fa molta por. Però no és cap crítica a Podem. Ells ho van saber veure i ho van aprofitar. Millor Pablo Iglesias que d'altres. Nosaltres creïem que podríem contrarestar la televisió amb les xarxes i vam anar resistint fins als darrers dos mesos abans de les eleccions. Vam ser ingenus pensant que la Llei electoral fixava que tots els nous partits haviem d'aparèixer el mateix temps a la televisió. Això no vol dir que probablement vam cometre altres errors. Però, en general, creiem que l'experiment del Partit X ha estat un èxit.

Es presentarà el Partit X a les eleccions municipals, espanyoles i catalanes?

No. Ara seria afegir encara més soroll. Seguirem cultivant la nostra hipòtesi com a dispositiu de democràcia real.

"Vam reunir-nos amb Pablo Iglesias abans de la creació de Podem i li vam preguntar: 'Et trauran de la televisió?' I ell va dir: 'No me'n trauran. Això ja està parlat'"

Quina anàlisi fas de la situació actual de Podem? Creus que realment pot —i els 'lobbies' els deixaran— guanyar unes eleccions espanyoles?

Podem és un avenç en moltes coses, però també és un retrocés en la hipòtesi del 15-M. Té moltes analogies amb les grans revolucions: comencen amb un gran avenç, un cop sobre la taula, una gran innovació, i després, simplificant molt, es queden en un punt intermedi. Com a experiència i vist des de fora, crec que seria millor que governés. Un Podem a l'oposició seria repetir una estructura que ja hem viscut en el passat. S'assemblaria al paper que havia arribat a fer Esquerra Unida en algun

moment. Per conèixer realment què significa Podem, seria millor que governin. Jo vull veure què volen fer de veritat. Vull saber si seran com Syriza o no ho seran.

A Barcelona, tu a títol personal, i no com a Xnet ni Partit X, t'atreveixes a posicionar-te en el dilema entre la via CUP o la via Guanyem - Barcelona en Comú?

Primer, vull mostrar un gran respecte per la CUP pel treball de fons i molt proper a la realitat del carrer. Però també tinc un gran respecte per Guanyem pel fet de voler aprofitar la finestra d'oportunitat en un moment de crisi com l'actual. Però jo no faria ni l'una via ni l'altra perquè sóc del Partit X. Personalment, tinc molt d'afecte per tots ells malgrat que també vegi cosetes criticables en els dos projectes. Això sí que és un dilema.